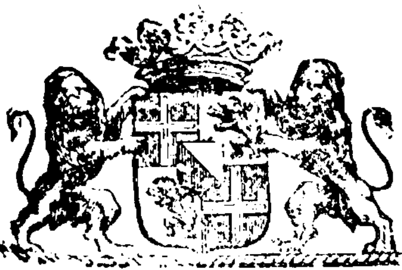
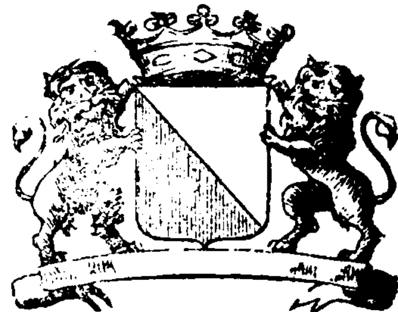
A°. 1859. N°. 15.

DINGSDAG 18 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 18 Januarij.

De Tweede Kamer.

III.

Geen hoofdstuk der staatsbegrooting geeft jaarlijks tot grooter moeijelijkheden, we hadden bijna gezegd tot *grootere woorden*, aanleiding, dan dat van Oorlog. Reeds meermalen, nog ten vorige jare, werd de eigenlijke begrooting van dat departement verworpen en eene kredietwet daarvoor in plaats gesteld, iets, wat wel eenigermate op hetzelfde neêrkomt, maar waarmede vele leden toch hun geweten minder bezwaard rekenen. Hetzelfde heeft ook dit jaar weder plaats gehad, althans sommige leden, ofschoon niet allen, schijnen in dat denkbeeld verkeerd te hebben. De heer *Dommer* verklaarde in de zitting van 11 December uitdrukkelijk, dat hij de tegenwoordige begrooting *als eene kredietwet* beschouwde; de heer *Gevers* beschouwde haar als *van voorbijgaanden aard.* Andere leden schijnen haar als eene *werkelijke* begrooting beschouwd te hebben. Wij meenen, dat er door uitgemaakt is, dat het hoofdstuk van Oorlog in 1859 over eene som van 11½ millioen te beschikken heeft, en dat was wel de hoofdzaak.

Maar, van waar toch die jaarlijksche tegenstand en strijd tegen de uitgaven, die voor 's lands verdediging, veiligheid en onafhankelijkheid bestemd zijn; maar wier bedrag, »zelfs onder dit ministerie," aan den afgevaardigde *de Bieberstein* »een pijnlijken indruk veroorzaakte?" Velen hebben gemeend, dat hij ontsproot uit een verschil van zienswijze over gewigtige beginselen van het defensiewezen, of anderzins, tusschen de regering en de Tweede Kamer, maar denzulken werden thans door den heer *van der Linden*, in de zitting van 11 December, de oogen geopend; hunne illusien werden hun voor goed ontnomen. Genoemde afgevaardigde gaf duidelijk te kennen, dat zeer velen het vroeger niet tegen de begrooting, maar tegen den minister hadden, met andere woorden, dat de strijd niet was over beginselen, maar over personen. Hoe veel dit intusschen bij velen kan gegolden hebben, er moeten nog andere oorzaken in het spel zijn geweest; »want thans is de personele kwestie verwijderd," en toch deed zich dezelfde strijd voor. Zoude zij ook kunne ontspruiten uit de omstandigheid, dat eene juiste kennis van het onderwerp hier bij verre het grootste getal leden veilig geacht kan worden te ontbreken? Wij zouden niet durven beweren, dat onbekendheid van zelfs steeds tot groote uitvoerigheid, soms tot hevigheid moet leiden: maar wij gaan ons beweren staven, dat er veel verwarring van denkbeelden over dit onderwerp ook thans weder is aan het licht gekomen.

Het steeds wederkeerende hoofdbezwaar is, zoo wij meenen, het hooge eindcijfer dezer begrooting. En het middel, om hieraan te gemoet te komen, zal zijn eene betere, op vaste beginselen steunende legerorganisatie en een vereenvoudigd stelsel van verdediging, door de wet vast te stellen. Ons komt het voor, dat het eerste punt verbazend moeijelijk is na te gaan of te bewijzen. Men behoeft de verschillende afdeelingen dezer begrooting slechts in te zien, om de overtuiging te erlangen, dat het hier op zeer speciale kennis aankomt, om met eenige zekerheid te kunnen beweren of eene uitgave te hoog of te laag is. Minder deskundigen doen dan doorgaans ook zonderbare grepen daarin. Zoo stelde de heer *Dommer* een amendement voor op art. 22, om van het materieel der genie *f* 100,000— af te trekken: »omdat hij meende, dat dit *zonder bezwaar* »*of stagnatie der loopende zaken wel kon worden gemist.*" Maar we vragen, of zulke argumenten een ernstigen grond kunnen opleveren, om het cijfer eener begrooting te verminderen? Wij zijn het hier veeleer met den heer *van Hall* eens, die, indezelfde zitting beweerde, dat als men van het te hooge eindcijfer der begrooting sprak, men toch diende te weten uit welk oogpunt men dat beweerde. Hij meende, dat daarvoor slechts twee redenen konden bestaan: *a* »dat er verkeerde uitgaven gedaan werden, »dat de inrigting niet goed was, dat de sommen »geene nuttig bestemming hadden. Uit dit oogpunt »was hij schroomvallig, zijn oordeel uit te spreken. Hij »rekende hierbij de positie van die leden der Kamer, »die geene deskundigen waren, hoogst moeijelijk; »maar daarbij werd voor hen de vraag deze: of men »vertrouwen schenken kon en waarop dat gegrond »was? Hij meende er nu op te mogen wijzen, dat »de Koning, aan wien de zorg voor de instandhou»ding van de onafhankelijkheid des rijks opgedragen »is, de begrooting laat opmaken: dat dit geschiedt, »na deskundigen te hebben gehoord; dat het ministerie »daarna de zaak behandelt; dat er eindelijk in de »Kamer specialiteiten waren, wier gevoelen men daar»over kon vernemen." Maar toevallig gold bij deze meer deskundigen het bezwaar van het hooge eindcijfer volstrekt niet, en werd er zelfs door sommige bestrijders daarvan veel gezegd, wat zeker niet tot *verlaging*, maar wel tot *verhooging* van het eindcijfer moest doen strekken. Geen wonder, dat de heer *van Nispen* dan ook verklaarde: »dat *zulke diskussiën* op hem geen aangenamen indruk maakten." Terwijl de *on dit's* in de residentie de onverwachte en spoedige aanneming dezer begrooting niet alleen wilden toegeschreven hebben aan de overhaasting der Kamer *om naar huis te gaan*, maar ook aan het bij velen tot zelfbewustzijn gekomen denkbeeld, dan men al voortredenerende wel eens tot de overtuiging kon komen van het ongenoegzame van het eindcijfer. Wij laten echter alle *on dit's* rusten, en vragen: wat wordt verlangd, wat werd door deskundigen gezegd? De heer *Gevers* sprak over de voeding van onze soldaten, en meende, dat hun ration brood veel te gering was. »Om de drie dagen, zeide hij, wordt er een brood gegeven. Reeds den tweeden, soms den eersten dag is het gebruikt. Het is van het grootste belang, dat de soldaat goed gevoed worde," enz. Niemand zal dit laatste ontkennen; maar is het beweerde waarheid, en komt daarin verbetering ten behoeve van den krijgsman, zoo zien wij zeker niet, hoe dat dan met vermindering van het eindcijfer zal kunnen gepaard gaan! Andere leden, ook de heer *Gevers*, spraken over de wenschelijkheid om verband te brengen tusschen het Nederlandsche en Indische leger over eene betere organisatie, die daartoe strekken zoude. De heer *Delprat*, gewis een der meest bevoegde beoordeelaars van het onderwerp, was daarvan geenzins afkeerig, maar zette daarbij als zijne overtuiging op den voorgrond: »dat dit zeker niet geschieden kon door eene vermindering van het cijfer der begrooting." Elke verbetering in de organisatie (zeide hij) zal juist meer geld kosten, en daarom is hij tegen de meening dier leden, »die tegen het eindcijfer gestemd zijn." Onbegrijpelijk is het dan ook weder, dat vele leden der Kamer zoo geheel onbekend met de praktijk en het dagelijksche leven schijnen, dat zij zich in ernst voorstellen kunnen, dat nieuwe inrigtingen en organisatien tot *vermindering* van uitgaven zullen voeren, terwijl zelfs elk gemeentebestuur ruimschoots de bewijzen van het tegendeel zoude kunnen leveren. Belangrijk rekenen wij ook, wat verder door den heer *Delprat* werd in het midden gebragt, toen hij het »eene uitgemaakte »zaak noemde, dat wij de kosten voor de defensie »betalen kunnen: dit blijkt uit de voortdurende ver»mindering der belastingen, de amortisatie van schuld, »de aanleg van publieke werken," enz. Ja, zeker klinkt het vreemd, gestadig te hooren spreken over afschaffing van belastingen en tevens op de gevaarlijkste wijze te zien beknibbelen op het voor eene goede defensie, ook der O. Indische kolonien, benoodigde! De heer *Delprat* toch beweerde, »dat »eene vermindering van het leger zeer nadeelig zou »zijn voor het belang onzer kolonien, die daardoor »te eerder voor vreemde aanvallen zouden bloot staan." Wij erkennen gaarne geene deskundigen te zijn, maar juist daarom vertrouwen te willen stellen in — ons te willen laten leiden door de meeningen van werkelijk deskundige mannen, en wanneer deze nu verklaren: »dat »hoe men ook over het eindcijfer dezer begrooting »moge denken, het voor geen minister van oorlog »mogelijk wezen zal, eene behoorlijke organisatie met »een lager cijfer te maken; wanneer de voorstanders dier verlaging eene menigte argumenten bespreken, die allen blijkbaar tot verhooging moeten strekken; dan gelooven wij, dat vrij overtuigend blijken zal, dat het eerste bezwaar tegen dit hoofdstuk weinig te beteekenen had en eigenlijk slechts heeft geleid tot uitvoerige, maar weinig afdoende diskussien, tot werkelijk verlies van tijd. Op het tweede punt, de legerorganisatie door de wet, komen wij nog terug.

— De telegraaf is eene allergelukkigste daarstelling, en, hoezeer voor de dagbladpers ook kostbaar, voor haar in 't bijzonder van groot belang. Dit neemt niet weg, dat ze voortdurend tot nieuwe ongelegenheden aanleiding geeft, én door de kortheid harer berigten, én door de moeijelijkheid, om er de waarheid van te beoordeelen, bliksemsnel als de tijdingen over worden gebragt, terwijl ze aan dien spoed een groot deel van haar belang ontleenen, zoodat verifiëren eene onmogelijkheid wordt. Dat ze daarom voor beursspekulanten een uitnemend middel zijn, om er hunne machinatiën op te bouwen, dat is te begrijpen, en de laatste dagen hebben op nieuw de bewijzen er van geleverd, dat de mannen, die op de ongerustheid van de menigte rekenen, om hunne beurzen te vullen, meesterlijk partij van den telegraaf weten te trekken. De berigten, die worden ontvangen, zijn juist niet onwaar, maar door de kortheid ten volle geschikt om twijfel over te laten, en daardoor den angst, als die eenigen grond heeft, te vermeerderen. Daaraan moet men zeker voor een groot deel de daling toeschrijven, die de fondsen in de laatste dagen hebben ondergaan, en die aan de enkele gegevens, die er waren, om ongerustheid te doen ontstaan, zooveel kracht hebben bijgezet. Intusschen mogen we er ons over verheugen, dat sinds kort de angst van lieverlede gaat wijken, ofschoon omtrent den waren staat van zaken nog groote onzekerheid heerscht, en de telegraaf door hare kortheid soms minder juiste berigten blijft overzenden.

Dit laatste is weder gebleken uit het berigt omtrent de amnestie door den koning van Napels aan eenige staatkundige veroordeelden verleend, waarvan alleen melding was gemaakt, zonder dat er bijgevoegd was dat, door eene nadere aanschrijving van den minister, de gratie eigentlijk verbanning naar Amerika is. *Poërio*, de bekende staatkundige martelaar, heeft met velen zijner vrienden van zulk eene gratie dan ook niet willen genieten, en de goede indruk, dien de koninklijke genade eerst scheen te maken, is dan ook weggenomen. Daarom is de toestand der gemoederen in Napels nog niet zóó, dat het juist schijnt, wat ook weer de telegraaf heeft gemeld, dat Napels in staat van beleg zou verklaard zijn, en dat alle staatkundige misdrijven dadelijk door een krijgsraad zullen worden behandeld. Men denkt, dat beide maatregelen nog slechts voorbereid zullen zijn, om als de omstandigheden daartoe mogten noopen, ze dadelijk te kunnen uitvaardigen.

Die voorzorg en de maatregelen door Oostenrijk in N. Italië genomen bewijzen, dat de toestand in het schiereiland billijken grond tot ongerustheid moet blijven geven, hoe ook van zekere zijde thans wordt beweerd, dat de gemoederen er vrij kalm zijn. Te Milaan, te Padua, enz. hebben er feiten plaats gehad die luide spreken, en wier waarde niet kan worden ontkend. De gisting is ontegenzeggelijk in Italië groot, hoe tegenstrijdig de berigten uit Lombardije ook zijn. 't Is niet te denken, dat de aanwezigheid van een *Napoleon* op den Italiaanschen bodem die gisting zal bevorderen, omdat op dit oogenblik elke oproerige beweging ten krachtigste zou worden onderdrukt, nu de vrees voor eene dadelijke inmenging van Frankrijk vooreerst geweken is.

Opmerkelijk is het hierbij, dat de Eng. bladen, die bijna allen het behoud van den vrede als bovenal wenschelijk en waarschijnlijk noemen, van hunne buitenl. korrespondenten voortdurend oorlogzuchtige brieven ontvangen.

De diplomatie werkt inmiddels met ijver, en terwijl er sprake is van eene zending van generaal *Niel* naar Weenen, nadat hij eerst prins *Napoleon* te Turijn heeft vergezeld, zegt men, dat de Oostenrijksche graaf *v. Leiningen* in bijzondere zending naar Parijs gaat.

Omtrent de zaken van Krakau verneemt men weinig met zekerheid. — Ook de zaken van Servië loopen goed, ofschoon te Parijs nog steeds op een bepaald en stellig antwoord wordt gewacht, in zake het bevel tot het op de eerste aanvraag ondersteuning verleenen aan den Turkschen bevelhebber van Belgrado, welk bevel in strijd zou wezen met het verdrag van Parijs.

Per telegraaf meldt men ons uit Londen, dat van wege de Oostenrijksche regering aan de

Europesche kabinetten bevredigende nota's moeten zijn gezonden, betreffende de zaak van Servië.

De heer *Bright* heeft zijne *reformbill* voor een deel bekend gemaakt. De *Times* vindt de voorstellen van den heer *Bright* gematigder dan hij verwacht had.

Koningin *Victoria* zal den 3. Febr. het Parlement in persoon openen.

— Z. M. heeft aan mr. *D. H. Delprat*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als griffier bij het kantongeregt te Sliedrecht.

:— HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik*, welke den 15. dezer uit Luxemburg zijn vertrokken, worden heden in de residentie verwacht.

:— Bij herhaling is in de bijeenkomsten van de Staten-generaal sprake geweest van de ongelegenheden, welke voor de militaire dienst voortvloeijen uit den verkoop van militaire kleeding- en ekwipementstukken. Naar men verneemt, zal eerlang een ontwerp van wet worden ingediend, ter aanvulling van de bestaande wettelijke verordeningen op dat onderwerp.

•— Men schrijft ons uit de residentie:

„De generaal *G.*, die zich in de gevangenis op de Prinsen-gracht bevindt, en wel, zoo men zegt, in de kamer, vroeger door *Stenis* betrokken, verkeert steeds in vrij kalme gemoeds-stemming, nadat hij volledige bekentenis van het gebeurde heeft afgelegd. Ziehier, wat er aangaande dezen verschrikkelijke gebeurtenis wordt verhaald; doch 't geen wij mededeelen, zonder er voor te durven instaan, dat het in alles ten striktste juist is. De leverworst, op het Spui gekocht, werd van haar omkleedsel ontdaan, het gif door het vleesch gemengd, dit toen weder tot een worst gemaakt, en toen der bewuste vrouw, als een geschenk, aangeboden. Zij zou echter al aanstonds verklaard hebben, geen trek in die versnapering te gevoelen, wijl zij niet geheel wel was. Sommigen meenen, dat de vrouw iets kwaads vermoedde, waartoe zij wel redenen zou hebben gehad. Hoe 't zij, de worst bleef in haar bezit. Ware die versnapering, toen zij toch niet voor het doel zou worden gebruikt, slechts weer teruggenomen! De broeder der vrouw echter, aan wien daarna de worst werd gepresenteerd, at er van, alsmede eene schoonmaakster, juist aldaar aanwezig. Dit belet velen van te gelooven aan de vrees van haar, voor wie de worst oorspronkelijk was bestemd, ten aanzien van boos doel met het geschenk. De man werd al spoedig ongesteld en overleed, terwijl de lijkschouwing bewees, hoe sterk de dosis vergif, in de worst gemengd, is geweest. Ook de schoonmaakster werd en is nog ziek.

De beschuldigde, die de Witte Societeit alhier, geregeld bezocht, zat ook daar in schijnbare gerustheid, eenige oogenblikken vóór hij werd gearresteerd, 't welk geschiedde, toen hij zich op weg bevond, naar zijne woning op de Paviljoen-gracht.

Diep medelijden heeft men met de echtgenoot van den beschuldigde, die, zegt men, de arrestatie van haar man vernam, door de vraag van justitiebeambten aan haar gerigt, om een bed voor den gearresteerde in 't gevangenhuis. Het geld, dat zoo veel geluk aanbrengt, als het goed wordt gebruikt, dat zoo veel genoegen schenkt aan hem die het bezit, ook als hij het besteedt tot vermeerdering van 't geluk van anderen, is, naar men verzekert, hier de oorzaak geweest van dat ontzettend feit, 't welk overigens eene treurige bijdrage levert, ten bewijze hoe verderfelijk het is, betrekkingen aan te knoopen, die, in welken stand der Maatschappij ook, schande en verdriet aanbrengen, en waarvan men zich dikwijls niet kan losmaken vóór den dood.

Nopens de zaken der maatschappij van weldadigheid wordt nog altijd onderhandeld.

Men gelooft echter, dat het resultaat zal zijn, dat de vrije koloniën onder een afzonderlijk beheer zullen geraken en de kolonie Ommerschans met de overige gestichten het eigendom des rijks worden.

Het bestuur over de koloniën, gedurende den staat van *onzekerheid* over haar lot, heeft echter de *zekerheid* aan 't licht gebragt, dat behoorlijke ruimte van geld, waardoor het krediet-stelsel ophield, groot voordeel schonk.

De maatschappij heeft het *borgen* dikwijls duur betaald."

— De prok. gen. bij den Hoogen Raad heeft bij sirkulaire van den 8. de ambtenaren van 't openbaar ministerie verzocht zich te gedragen naar 't arrest van den H. Raad, volgens 't welk rijksveldwachters en andere dienaren van de openbare magt niet bevoegd zijn tot het doen van dagvaardingen aan getuigen ter openbare korrektionele teregtzitting, 't geen evenzeer toepasselijk is op kriminele zaken en personen ter teregtzitting van den kantonregter geroepen.

— Gister hield het kommitee van defensie te 's Hage eene vergadering. — Dat kommitee bestaat nu, behalve Z. K. H. prins *Frederik* en Z. D. H. den hertog van *Saksen Weimar*, uit de heeren *Storm van 's Gravesande*, lid der Tweede-Kamer van de Staten-generaal, den luit.-generaal *Nepveu*, chef van den generalen staf, den luit.-generaal *Storm de Grave*, inspekteur der kavallerie, den luit.-generaal *Duycker*, inspekteur der infanterie, den generaal-majoor *Wilbrenninck*, inspekteur der artillerie, en den generaal-majoor *Gey van Pittius*, inspekteur in de 1. inspektie van fortifikatien. In deze vergadering is de generaal *Duycker*, als lid van het kommitee geïnstalleerd.

— Den 15. dezer is aan de hoogeschool te Groningen, na afgelegd examen en het verdedigen van *verloskundige stellingen*, tot dokter in de vroedkunde bevorderd, de heer *J. S. Wichers*, med. dokt. te Spijk.

— Zijner Majesteits transportschip de Merwede, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *J. van der Meersch*, is den 16. dezer maand te Cadix aangekomen. Alles was wel aan boord.

— Per President Ram zullen weldra weder naar O. Indië vertrekken 125 man troepen, onder geleide van kapt. *Wiggers van Kerchem*, 2e luit. *de Ponse* en off. v. gez. *Mioulet* en *v. d. Velde.*

— Een nieuw gebouwd schroefstoomschip van de fabriek der heeren *v. Vlissingen*, de Hetjaz genaamd, voor de sleepdienst op den Nijl bestemd, is te Nieuwediep aangekomen, om naar Egypte te stevenen.

— Te Hardenberg blijven de zaken, volgens de *Arnh. Ct.*, steeds even slecht, daar weder de begrooting voor 1859 zonder goedkeuring is teruggekomen, met magtiging slechts over de helft der inkomsten te beschikken; de vervolgingen duren voort; er is toch besloten een prokureur te stellen, ofschoon er geene middelen van verdediging voor handen zijn; bij de raadsverg. van den 15. vertoonde zich een deurwaarder der personele belasting, die den voorzitter een dwangbevel beteekende wegens *f* 23,24 grondbelasting, zijnde de resterende helft die wel kon, maar niet mag betaald worden. — De wethouder, met drie der raadsleden, die, de meerderheid uitmakende, den goeden gang van zaken opzettelijk tegenwerken en ten slotte er de schuld van zullen dragen, dat de gemeente in hare aanzienlijke eigendommen zal worden uitgewonnen, zijn tot geen rede te brengen, en de wet kan hen niet treffen. Het adres aan den koning door de burgerij te dier zake opgezonden, zal dus vooreerst weinig kunnen baten.

— De kommissie tot ontginning der Scheveningsche duinen heeft thans een honderdtal personen in het werk gesteld.

— Men verneemt, dat de koninklijke landbouwvereeniging twee vereeringen heeft uitgeloofd ter waarde de eene van *f* 300, de andere van *f* 200, aan de eigenaars of landbouwers, die op hun eigen of gehuurden grond in Nederland minstens 10 bunders hebben drooggelegd, met gebakken buizen, bij de bewerking op de meest doelmatige wijze hebben gevolgd de regelen, door de wetenschap aangegeven, en van de bewerking en de verkregen uitkomsten het volledigst verslag zullen hebben ingediend. De verslagen moeten in het Nederduitsch geschreven zijn en vrachtvrij worden ingezonden vóór of op 31 December 1859 aan den sekretaris der vereeniging *Wolterbeek* te 's Gravenhage.

— Door gedep. Staten van Gelderland is bij besluit van 3 Aug. 1858, aan de verschillende distrikts- en polderbesturen van Maas en Waal toegezonden een adres van de leden van het 13e landhuishoudkundig kongres, strekkende om maatregelen te nemen, ten einde het vette rivierwater bij hooge standen aan te wenden tot vruchtbaarmaking der polders. Dit onderwerp wordt door gedep. Staten in de ernstige overweging van voornoemde besturen aanbevolen, en tevens hunne beschouwingen en die der geërfden daaromtrent voor 1 Febr. e. k. bij gedep. ingewacht. Het onderwerp hier vermeld, maakt thans bij vele polderbesturen een punt van overweging uit, en, zijn wij wel onderrigt, dan moeten er van die zijde nog al vele bezwaren daartegen worden geopperd. Hoofdzakelijk vindt men die in de plaatselijke gesteldheid der polders, waar in verreweg de meeste geen belangrijk verschil van ligging tusschen de bouw- en graslanden bestaat. Een tweede bezwaar ziet men in de overeenkomsten, die men bij het in praktijk brengen van het voorstel met onderscheidene naburige polders zou te sluiten hebben; iets dat in den regel aan veelvuldige moeijelijkheden onderhevig is. En het derde hoofdbezwaar ziet men in de uitlozing van het water, waartoe de gewone middelen niet toereikende zijn, zoodat men tot het aanwenden van stoomkracht zoude moeten overgaan, hetgeen aanzienlijke kosten vordert. Uit dien hoofde acht men het voorstel, hoe wenschelijk anders ook, in 't Maas en Waalsche eene onmogelijkheid. *Hbl.*

— Te Zutphen is overleden de heer *Bakker*, die 't grootste deel van zijn vermogen vermaakt heeft aan het met zijn broeder vroeger opgerigt: *Gebroeders Bakker's weeshuis.*

— De *Amst. Ct.* geeft het verhaal van het vinden van een lijk op den weg van 's Hage naar Voorburg, dat met dolksteken in 't water is gevonden, en wegens den aard van den ongelukkige en het vermissen van horologie en ringen aan een afschuwelijken moord doet denken. De *R. Ct.* berigt, dat het vinden van een persoon, die op den Voorb. weg aangerand en in 't water zou geworpen zijn, van grond ontbloot is. — Of dit op het verhaal der *A. Ct.* ziet is niet duidelijk.

•— Even als in vele andere voorname steden van ons vaderland, werd ook in de Stichtsche hoofdstad, dien alouden zetel van geleerdheid en boekdrukkunst de Koppermaandag feestelijk gevierd. Des avonds ten zes ure vereenigden zich de drukkers en letterzetters met hunne vrouwen, meisjes of zusters in de groote zaal van het Gebouw van kunsten en wetenschappen, voor dit doel feestelijk versierd. Eenige honoraire leden, boekdrukkers en boekhandelaars of begunstigers der drukpers, met hunne dames, vereerden het feest met hunne tegenwoordigheid. Na eene gepaste inleidingstoespraak van den voorzitter der Typografiesche-Vereeniging en eenig gezellig bijeenzijn onder vrolijken kout aan de druk bezette tafeltjes, voerden eenige leden van de Vereeniging, door twee bekwame vriendinnen als tooneelkunstenaressen bijgestaan, een paar blijspelen uit. Het voor dien avond opzettelijk vervaardigde stuk: *de oude Koppermaandag* (waarin de wijze, hoe de gezellen vroeger hun jaarlijksch feest vierden, wordt geschetst als eene tegenstelling met de sedert de laatste jaren ingevoerde betere wijze) werd niet gespeeld wegens de ziekte des wakkeren vervaardigers, maar tot zijne gewenschte herstelling bewaard. Daarvoor werd nu opgevoerd: *een Bankbillet van f* 1000. Ofschoon steller van dit berigt het stuk niet vermag te prijzen als een kunstvoortbrengsel, kan hij het ruimschoots de geïmproviseerde blijspelers, waaronder deze en gene, die hij op hun verzoek, bescheidenheidshalve niet noemt, voor het tooneel geboren schijnen en ook een minder welwillend publiek, dan thans hunne gezellen, zouden doen schateren van lagchen. Het genoegen waarmede de tooneelvertooning werd genoten, was algemeen. Daarna werd er blijde gedanst en gesprongen. Men ging wel later naar bed dan gewoonlijk, maar 's anderen daags zag men de ordelievende deelgenooten van het feest weder ijverig aan hun werk, dat een jaar lang verfrischt wordt door de herinnering aan het laatste, door het vooruitzigt op het volgende Kopperfeest. Dat de aanraking zelfs met geleerdheid en letterkunde de zeden verzacht, ziet men aan de boekdrukkersgezellen en letterzetters, want waarom anders vieren *zij* bij uitzondering zulk een geestig feest, en anderen, b.v. de steenhouwers, niet? Mogt het voorbeeld der boekdrukkers vele zulke vereenigingen in het leven roepen, dan zou er minder geld verzopen (men vergeve ons dit barklinkend woord) worden en meer geld bespaard tot nut tevens en genoegen van wie het eerst in het zweet huns aanschijns verdiend hebben. —r.

— De *Amst. Ct.*, die we in hare beoordeelingen van het tooneel meestal regt moeten laten wedervaren, heeft in haar no. van den 11. dezer eene beoordeeling opgenomen van het alhier deze week op te voeren tooneelspel, *Adrienne Lecouvreur*, welk stuk een nieuwen parel hecht aan de kunstenaarskroon van onze uitnemende aktrice, mevr. *Kleine*, en ook aan den heer *Peters*, aan mevr. *Engelman* en den heer *Roobol* gelegenheid geeft hunne talenten te doen uitkomen. Wij achten het voor onze tooneelbezoekers niet ondienstig, dat zij met den inhoud van dat schrijven bekend worden, en nemen daarom gaarne het volgende daaruit op:

„Den direkteur danken wij er voor, en de opkomst van het buitengewoon talrijke publiek, benevens de luide en herhaalde huldebetuigingen waarmede het de bekwame tooneelspeelster overlaadde — en die in ons oog nog niet krachtig genoeg waren — kunnen hem ten bewijze strekken, dat hij wel doet en in zijn belang alsmede in dat der kunst handelt, mevr. *Kleine* dikwijls eerste rollen te laten vervullen. Haar talent blonk ook nu weder schitterend uit; zij stelde ons de minnende, lijdende, door achterdocht en minnenijd gekwelde, miskende en mishandelde vrouw, de van liefde voor hare kunst bezielde tooneelkunstenares met waarheid voor; deed ons in den toon harer woorden en in hare gebaren alles gadeslaan wat er in *Adriennes* gemoed omging, maakte ons met hare geheimste gedachten bekend. Haar tweede onderhoud met *graaf Maurits*, en haar optreden in het gezelschap bij den *prins de Bouillon* waar het gewigtige incident met de *prinses de Bouillon* voorviel, behoorden tot de voortreffelijkste oogenblikken van haar fijn en volleerd spel. — De heer *Peters* begreep de moeijelijke taak hem opgelegd, en met de bekwaamheden hem eigen, gaf hij ons eene allezins voldoende voorstelling van den dapperen, eerzuchtigen, sluwen, door het lot vervolgden, soms weifelenden, maar in den grond *Adrienne* vurig minnenden krijgsman."

— Vele zijn de pogingen die hier te lande en elders genomen zijn met de kunstmatige vischteelt; maar van de kunstmatige aankweeking van oesters hadden wij nog niet gehoord. Thans leest men in den *Franschen Moniteur* een verslag, 't welk door

den heer *Coste* aan keizer *Napoleon III* is aangeboden, omtrent den uitslag der proefneming tot het met oesters bezaaijen van de golf van Saint-Brieuc, in het voormalig Bretagne, waartoe door dien geleerde op kosten van den Staat is overgegaan. Daaruit blijkt, dat de proef boven alle verwachting goed is geslaagd. Drie millioenen oesters zijn gezaaid over eene wateroppervlakte ter uitgebreidheid van 1000 hektares of bunders, en de heer *Coste* heeft naar Parijs doen overbrengen een der toestellen, of houtbundels, welke strekken tot het verzamelen en behouden van het zaad. Meer dan 20,000 oesters ontwikkelen zich op dien bundel, welke in het water niet meer plaats beslaat dan eene gewone korenschoof op het veld. Zoodra 20,000 oesters zich tot den eetbaren toestand hebben ontwikkeld, vertegenwoordigen zij eene waarde van 400 fr.; zijnde de middenprijs 20 fr. per 1000 stuks. De voordeelen dezer nieuwe industrie zijn alzoo onberekenbaar en alleen reeds de golf van Saint-Brieuc kan eene rijke bron van volkswelvaart voor Frankrijk worden.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 17 *Jan.*, 0.79 El; r AP. 7.74. Gev. 1 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 16. Jan. 4 voet 11 duim 5 voet Rijnlandsch.

TURIJN, 13 Januarij.

De vermeerdering van de Oostenrijksche troepen op onze grenzen, en het zenden van een nieuw Oostenrijks legerkorps in Italië, hebben onze regering genoopt, maatregelen van voorzorg te nemen en onder de wapenen te roepen 4 klassen van het kontingent der reserve; verder is een gedeelte van de garnizoenen van het eiland Sardinië naar het vasteland ontboden en zijn andere troepen verplaatsingen bevolen.

Een berigt uit Ferrara van den 10 Januarij behelst, dat de Oostenrijkers niet alleen 't garnizoen hebben versterkt, maar dat ook de vestingwerken versterkt en geproviandeerd worden. Gedurende den nacht worden patrouilles door de stad gezonden, en alles is op oorlogsvoet ingerigt.

De Oostenrijksche bezetting van Pavia is naar Cremona, en die van Cremona naar Plaisance gezonden. Den 11. werden in Pavia 4000 man versterking verwacht, zoodat de bezetting daar 5000 man sterk is. Piemont moet niet vergeten, dat in 1847 de generaal *Radetzky* met zijn geheel leger van uit Pavia optrok. Het land wemelt ook thans van Oostenrijksche spions, met last om wanorde te veroorzaken. De Oostenrijksche schildwachten te Pavia schijnen niet zeer ongerust, daar zij met revolvers zijn gewapend tot hunne personele verdediging.

In Milaan heeft de stadsregering order om logement voor 30,000 man en 2000 paarden gereed te houden.

MILAAN, 14 Januarij.

Tot nu toe is er bij de vele regimenten, die hier aankomen, geen enkel Italiaansch; deze schijnen naar de uiterste grenzen aan den tegenovergestelden kant van het keizerrijk gezonden te worden. Daarentegen is de stad overstelpt van Kroaten. In plaats van de Hongaarsche huzaren, ziet men vele Poolsche Uhlanen. De regering schijnt de troepen te wantrouwen, wier nationaliteit Oostenrijk vijandig is. Het vertrek van den aartshertog is ophanden. Gisteren avond heeft hij de voorstelling in la Scala bijgewoond. Toen hij binnentrad, nam iedereen den hoed af, hetgeen aan ieder binnentredende zeer vriendelijk door de kommissarissen van politie was verzocht, maar naauwelijks was de gordijn gevallen, of ieder zette dien weder op; de kommissarissen van politie deden daarop weder eene vriendelijke uitnoodiging, welke ook een goed gevolg had. Generaal *Giulay* zat in eene afzonderlijke loge; men heeft opgemerkt, dat hij twee telegraphiesche dépêches heeft ontvangen.

Men heeft op straat vele driekleurige kokarden gevonden.

TURIJN, 16 Januarij.

Brieven uit Napels van heden bevestigen, dat het besluit van vermindering van straf der staatkundige gevangenen bij eene ministerieele ordonnantie is gewijzigd, krachtens welke de veroordeelden naar Kadix zullen gezonden worden, van waar zij naar Amerika moeten worden ingescheept, om daar hun verblijf te houden. *Poërio*, die ongesteld is, heeft die gratie, die gelijk staat met eene verbanning, geweigerd.

TURIJN, 16 Januarij.

Prins *Napoleon* is heden namiddag 3 ure in deze hoofdstad aangekomen. Aan het station van den spoorweg van Genua is hij door den prins *de Carignan* ontvangen. De menigte heeft hem begroet met de kreten: *Leve Napoleon! Leve de Koning! Leve Frankrijk! Leve Italië!* De prins heeft zich onmiddelijk naar het koninklijk paleis begeven, alwaar hij door den koning en de ministers op den grooten trap is ontvangen. Heden avond is er galavoorstelling in den schouwburg.

Te Nice heeft prins *Napoleon* zijnen oom, den koning van Wurtemberg, een bezoek gebragt.

De hertogin van Parma is naar Venetië vertrokken. Naar men zegt, heeft aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* Milaan verlaten.

WEENEN, 15 Januarij.

De bevelhebber van het 3. legerkorps, prins *Schwartzenberg*, is met zijn staf te Milaan aangekomen. De te Bregenz zich bevindende troepen (Italianen) zijn naar Salzburg gezonden. Zuid Tyrol wordt sterk bezet en te Laibach trekt men een reserveleger bijeen.

Uit Krakau meldt men, dat de zamenzweerders met het kommunistisch kommitee te Londen in betrekking stonden.

Te Konstantinopel is voor het bijzonder gebruik des sultans een schouwburg gebouwd voor *ƒ* 3,000,000.

WEENEN, 15 Januarij.

De generaal graaf *van Mensdorff* zal als Oostenrijksch gezant naar Petersburg vertrekken.

De beurs is heden beter, en de fondsen worden weder gevraagd.

WEENEN, 16 Januarij.

Naar men verneemt, is gisteren in een ministerraad, onder het voorzitterschap des Keizers, besloten, om den graaf *von Leiningen* met eene bijzondere missie naar Parijs te zenden.

— 15 *Jan.* Met. 5 pCt. 81.50; Nat. 82.50; Bank 975.—; Noord-Bahn akt. 172; Credit Anst. 220; O-Fr. Spoorw.-akt. 237,—; Lomb. Venet. 100.—; W. op Lond. 3 m. 10.36; G. 2; Zilv.

BERLIJN, 16 Januarij.

Men verzekert, dat de meerderheid der leden van het Huis der Heeren geenszins, gelijk door sommigen werd uitgestrooid, voornemens is eene stelselmatige oppositie te voeren.

Uit Itzehoe schrijft men, dat dezer dage te Kiel tusschen de hoofden der Duitschgezinde meerderheid van de Sleeswijksche provinciale stenden, en de uitstekendste leden van den Holsteinschen Landdag konferenties zijn gehouden, naar men zegt, eene overeenstemming ten opzigte der gemeenschappelijke konstitutiekwestie, ten doel hebbende. Het verdient opmerking, dat dit juist geschiedt te gelijker tijd dat door elk afzonderlijk lid dier Duitsche meerderheid, tot den koning van Denemarken een verzoek is gerigt om de ordonnantie van 2 Okt. 1855 in te trekken, voor zoo ver het hertogdom Sleeswijk betreft, en de Sleeswijksche provinciale stenden in de gelegenheid te stellen, zich vóór de definitive regeling der gemeenschappelijke betrekkingen van de monarchie, over deze betrekkingen te verklaren.

Aan de *Fr. Postztg.* wordt uit Weenen geschreven, dat, hoezeer het niet te ontkennen valt, dat in Lombardije eene zekere agitatie heerscht, opgewekt door revolutionnaire agenten, men toch met genoegen ziet, dat de meerderheid der bevolking ten zeerste het drijven dier agenten gispt, en de regering ondersteunt. Ook is, schrijft men, een aantal der aanzienlijkste burgers voor eenige dagen bij den aartshertog ontvangen; zij hebben hem verzocht, de verzekering hunner trouw aan te nemen.

LONDEN, 16 Januarij.

De *Observer* berigt, dat de regering voorstellen zal doen tot verhooging der ten behoeve van de marine vastgestelde uitgaven, ten einde de kanaalvloot te versterken.

De benoeming van den heer *Gladstone* tot goeverneur der Ionische eilanden is zeker.

De prins van Wales wordt in Julij terug verwacht. Hij erlangt dit jaar het regt, in het Hoogerhuis zitting te nemen.

Het volgende voorval geschiedde op den spoorweg van Blackwall naar Londen. Een scheepskapitein, naar den naam (*Krüze*) te oordeelen, Duitscher van geboorte, had zich naauwelijks in eene diligence geplaatst, of een vreemd heer, die zich tegenover hem nederzette, maakte de aanmerking, dat er iets zwarts op zijn aangezigt scheen gehecht te zijn, en vroeg verlof het te mogen afwisschen. De vreemdeling strekt daarop zijne hand uit, en naauwelijks raakt hij den kapitein aan, of deze wordt onder den invloed der chloroform waarmede de zakdoek voorzien was, bewusteloos, en kwam niet weder bij, dan nadat de trein te Londen was aangekomen. Alstoen bevond hij, dat zijne brieventasch, waarin zich £ 60 (*ƒ* 720) bevond, uit zijne zak gesneden was. De gedienstige vriend bad op het eerste station, na het vertrek van den trein, den wagon verlaten.

De senaat der Vereenigde Staten heeft onlangs besloten, niet weder eenen eigen kapellaan te kiezen, maar de geestelijken van alle christelijke kerkgenootschappen, die te Washington gevestigd zijn, uit te noodigen om beurtelings het gebed te komen doen, waarmede de bijeenkomsten van den senaat dagelijks aangevangen worden. Dientengevolge is in de zitting des senaats van 23 Dec. ll. de dienst door eenen Roomsch-Katholijken pastoor, vergezeld van zijne onderhoorige geestelijken, in ambtsgewaad en naar den trant zijner kerk verrigt. Dit was nog nooit gebeurd, en baarde eenig opzien, hoezeer men ook in de Vereenigde Staten aan de politieke gelijkstelling der onderscheidene godsdiensten gewend is.

LONDEN, 17 Januarij.

De regering heeft officiële dépêches uit Indië ontvangen, gedagteekend Alexandria 10, Suez 6 Jan. en Bombay 24 Dec. Deze berigten bevestigen, dat de afkondiging der proklamatie van amnestie goede uitwerking heeft gehad, daar eenige provinciën zich hebben onderworpen. Den 1 Dec. hebben de Engelschen *Ismaïl Khan* bij Bisiva geslagen, en 3 dagen daarna heeft dat opperhoofd, met vele anderen, zich onderworpen. Den 17 Dec. heeft sir *R. Napier* eene andere bende opstandelingen, onder bevel van *Ferode Khan*, uiteengedreven.

Van officieele zijde wordt thans gemeld, dat lord *Clyde*, opperbevelhebber in Indië, reeds in de volgende maand herwaarts zal terugkeeren, om door sir *Hugh Rose* vervangen te worden.

— 17 *Jan.* Gec. 95⅝; Peru 4½ pCt. 90½, 3 pCt. 73; Venez. 5 pCt. 43; Port. 3 pCt. 47; Sp. 3 pCt. 45½; 1½ pCt. 30½; Rusl. 4½ pCt. 99¼; 5 pCt. 113⅞; Holl. 2½ pCt. 65½; 4 pCt. 101¼; Sard. 85½.

PARIJS, 16 Januarij.

Uit Napels wordt gemeld, dat die stad in staat van beleg is gesteld. Dit gerucht vereischt allezins bevestiging.

Uit Milaan schrijft men, dat het er zeer geanimeerd is en bals en partijen steeds elkander volgen. De pessimisten herinneren, dat dit ook voor de revolutie van 1848 het geval was.

Naar men nader verzekert, heeft generaal *Niel*, die met prins *Napoleon* naar Turijn vertrokken is, in last, de militaire hulpmiddelen van Sardinië naauwkeurig na te gaan.

De *Moniteur* berigt in zijn niet officieel gedeelte, dat de schadeloosstelling, door Portugal te betalen voor het gebeurde met de Charles Georges, is vastgesteld. Het cijfer noemt hij niet, doch andere bladen zeggen, dat het 335000 frs. bedraagt.

Het *Journal des Debats* bevat een schrijven uit Japan, waarin een aantal bijzonderheden voorkomt. Wij ontleenen daaraan het volgende:

Te Simoda, waar ons gezantschap het eerst aan wal stapte, waren door de regering allergeschiktste maatregelen genomen, om den verkoop van zeldzaamheden en gelakte voorwerpen aan de vreemden gemakkelijk te maken, zoodat, zonder dat men een woord behoefde te wisselen, en zonder eenigen omslag, in een paar dagen voor ongeveer 50,000 frs. verkocht, ingepakt en aan boord der schepen bezorgd was. — De stad is uiterst net en zindelijk, en ligt in eene bekoorlijk en allerwege bebouwde streek. Onze officieren woonden er eene aanbidding der maan bij, en schaarden zich uit aardigheid onder de aanbidders. — Eer men te Jeddo kwam, moest men, gelijk reeds meermalen gemeld werd, tot in het oneindige met de overheden onderhandelen, die eindelijk toch moesten toegeven. Eerst was er sprake van, dat niemand het aangewezen verblijf zou verlaten, waarin men in uiterst kleine kamers, met schuifdeuren met zijde beplakt, was gehuisvest, doch baron *Gros* gaf te kennen, dat, als men hem daar zoo gevangen wilde houden, hij liever zijne volmagt aan den admiraal zou overdragen, die dan aan het hoofd van zijn eskader zou komen onderhandelen. Dit hielp, en men kon zich vrij in de stad bewegen, dat is te zeggen, men kon er omwandelen, doch bevond zich steeds onder toezigt van politie-agenten, die, als men zich in een of anderen winkel begaf, den winkeliers toeriepen, sommige voorwerpen, als kaarten en boeken over het land zelf, weg te moffelen. — De politie en justitie is er uiterst gestreng. Zoo werden ongeveer 600 ambtenaren, naar men zegt, gestraft, omdat men toegelaten had, dat de dragers van den palanquin van baron *Gros* zijne liverei droegen. Dikwijls als men een Japannees het een of ander vroeg, wat hij met zijn pligt strijdig achtte, gaf hij door gebaren te kennen, dat dit zijn leven in gevaar zou brengen.

Zoo zeer men echter vreest met den dood gestraft te worden, zoozeer schijnt de zelfmoord eervol geacht te worden. Gewoonlijk maakt men zich van kant door eene kruissnede in den buik, en hij, die zich daarna nog den hals afsnijdt, gaat voor een held door. Gewoonlijk gaat men er toe over, als men zich door overtreding of misdrijf aan eene beschuldiging heeft blootgesteld. Hierdoor vrijwaart men dan zijne nagedachtenis en familie voor schande, en de laatste tevens voor verbeurdverklaring der goederen. Ook beneemt men zich het leven als men in hooge mate beleedigd is; men noodigt dan de beleedigende partij uit, om op eene of andere plaats te komen, ten einde hetzelfde te doen; weigert deze dan laadt zij zooveel schande op zich, dat niemand iets met haar te doen wil hebben en het leven haar ondragelijk wordt, want het land verlaten mag zij niet. Tot deze buikopening zijn echter alleen edellieden geregtigd, die dan ook steeds een daarvoor uiterst geschikt sabeltje bij zich dragen en een bijzonder daarbij gebruikelijk gewaad in hunne garderobe hebben. Deze zelfmoord geschiedt niet in het geheim maar ten aanzien van vrienden en bekenden, die men te dier gelegenheid tot een prachtig maal noodigt.

Als eene bijzonderheid in het Japaansch regeringsstelsel wordt gemeld, dat ieder wien eenige belangrijke betrekking vertrouwd is, steeds iemand

nevens zich heeft die hem zonder dat hij het weet, kontroleert en van al zijn doen en laten verslag geeft. Dit is algemeen bekend en de spionnen worden er dan ook geenszins veracht, want ieder bespiedt en wordt bespied. De hooge ambtenaren, als goeverneurs enz., die zeer veel magt hebben, worden ook heimelijk bespied, doch de spionnen die dat doen, moeten uiterst omzigtig te werk gaan, want worden zij ontdekt of zelfs slechts verdacht, dan laat men hen verdrinken, en de regering trekt zich hunner volstrekt niet aan.

Men verneemt, dat *Rudio*, een der tot deportatie veroordeelde medepligtigen van *Pierri* en *Orsini*, in Cayenne overleden is.

Dezer dage bedelde een blinde op den straatweg tusschen Roubaix en Tourcoing; hij werd door een hond geleid. Een persoon, die hem ontmoette, greep den hond, sneed het touw door en ging ijlings op de loop. De arme blinde echter opende zijne oogen, wreef ze eens goed uit, liep den schelm achterna, ontrukte hem den hond en gaf hem bovendien een flink pak slagen. Daarna knoopte hij het touw weder vast, sloot de oogen en zette rustig zijne rol als blindeman voort.

PARIJS, 17 Januarij.

Het ministerie van oorlog te Rome is bij een regeringsbesluit opgeheven, doch als centraal bestuur voor de militaire zaken weder in werking gebragt.

Het *Stabilimento Mercantile* heeft het diskonto tot op 5 1/2 pCt. verminderd.

— 17 *Jan.* Rente kont. 4 1/2 pCt. 96,50; op tijd 3 pCt. 69,00; Fr.-Oost. Spw. 580; Sp. 3 pCt. 40 1/2.

MARSEILLE, 16 Januarij.

Prins *Napoleon* is gisteren van hier naar Genua en Turijn vertrokken, vergezeld van den generaal der genie *Niel* en andere officieren.

Eene depêche van Genua, van heden morgen, behelst dat prins *Napoleon* in den vroegen morgen aldaar is aangekomen. Bij de nadering van de Reine Hortense, was de geheele bevolking naar de haven gesneld, om den prins te begroeten. De geestdrift was groot; de ontvangst luisterrijk.

Prins *de Carignan* en de graaf *Nigra*, minister van het huis des konings, zijn door koning *Victor Emmanuel* uit Turijn naar Genua gezonden, om prins *Napoleon* te ontvangen.

De berigten van Napels van den 12. dezer zijn niet zoo gunstig als eenige dagen vroeger. Men schrijft dat er een besluit is geteekend, waarbij die hoofdstad in staat van beleg wordt verklaard, en dat dientengevolge alle staatkundige misdrijven door militaire regtbanken zullen beoordeeld worden, terwijl de vonnissen binnen 24 uren zullen ten uitvoer worden **gebragt.**

MARSEILLE, 16 Januarij.

Brieven uit Tunis van den 11. Jan. geven verslag van een hevigen storm, die sedert een paar dagen in die wateren woedt, en waardoor elf brikken en goëletten, onder dezen vijf Fransche, zijn vergaan. Men noemt de Seraphine, de Adele, de Olivier en de Amphore. Het scheepsvolk was gered.

ADVERTENTIEN.

Marktberigten.

Utrecht, 15 Jan. *Winter Tarwe* van ƒ 7.50 tot ƒ 9.75. *Winter Rogge* van ƒ 5.80 tot ƒ 6.20. *Zomer Garst* van ƒ 4.75 tot ƒ 5.25. *Zand Boekweit* van ƒ 5.60 tot ƒ 6.20. *Zware Haver* van ƒ 5.00 tot ƒ 5.50. *Ligte Haver* van ƒ 4.10 tot ƒ 4.90. *Groene Erwten* van ƒ 00.00 tot ƒ 00.00. *Graauwe Erwten* van ƒ 0.00 tot ƒ 00.00. *Paarden Boonen* van ƒ 8.50 tot ƒ 9.25. *Witte Boonen* van ƒ 00.00 tot ƒ 00.00. *Aardappelen* van ƒ 1.45 tot ƒ 1.65 het mud. *Knollen* van ƒ 0.00 tot ƒ 0.00 *Peren* van ƒ 0.00 tot ƒ 0.00. *Appelen* van ƒ 1.75 tot ƒ 3.50. *Boter* (*wei*) van ƒ 0.80 tot ƒ 0.84. *Idem* (*Hooi*) van ƒ 0.90 tot ƒ 1.04 het pond. *Hoendereijeren* van ƒ 0.00 tot ƒ 0.00 de 100 stuks.

Ter markt waren aangebragt: 1977 mudden Tarwe, 252 m Rogge, 743 m. Boekweit, 387 m. Haver, 28 m. Garst, 45 m. Duivenboonen, 00 m. Witte Boonen, 00 m. Groene Erwten, 00 m. Graauwe Erwten, 64 m. Aardappelen, 1467 ponden Boter.

Aan de Graanmarkt was de handel vrij levendig, zonder merkbare prijsverandering, echter met neiging tot vermindering.

Amsterdam 17 Jan. Tarwe in een doen; 133 ℔ w/b Pools. ƒ 329, ƒ 335; 134 ℔ dito ƒ 340; 134 ℔ Rost. ƒ 290; 134 ℔ j. Lub. ƒ 310; 135 ℔ Kub. ƒ 305; 160/2 ℔ Bovenland ƒ 265. Rogge ƒ 3 lager; 126 ℔ Pruiss. ƒ 165; 117 ℔ Petersb. ƒ 174. Garst 115 ℔ Deens. ƒ 182; 101 ℔ Vries. ƒ 149. Boekweit werd iets lager afgegeven; 120 ℔ Holst. ƒ 484.

Rotterdam 17 Jan. Granen. Tarwe: Nieuwe Zeeuwsche Vlaamsche en Overmaassche Tarwe was heden matig aangevoerd en werd tot onveranderde prijzen voor de goede soorten genomen, de beste van ƒ 7.70 tot ƒ 8, mindere ƒ 7 tot ƒ 7 50. Van roode Tarwe werd verkocht 163 ℔ N. Hoogl. Kleefs. ƒ 290; 165 ℔ N. Kleefs. ƒ 285, 163, 164, 165, ℔ N. Bovenl. Ris ƒ 270, ƒ 275, ƒ 278; 165 ℔ Jar. dito ƒ 285. N. Overm., Zeeuws. en Vl. Rogge, waarvan eenige aanvoer was, ging 10 c. lager traag van de hand ƒ 5.30 a ƒ 6.15. Van andere soorten zijn geene verkoopen bekend geworden. De overige artikelen vonden bij geringen toevoer weinig vraag en werden in de meeste gevallen iets lager afgegeven.

Schiedam, 17 Jan. Moutwijn per Ned. vat zonder fust ƒ 13.50. Jenever id. ƒ 19.00. Amsterd. proef ƒ 20.25, zonder de belasting. Spoeling ƒ 1.20 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Jan.	Uren.	Wind- rigt.	kr. N. ℔	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opmerkingen.
16	2	zzo.	1.0	768.20	34.3	— 1.3	0.72	0	Bijna helder.
	10	z.	0.5	67.50	26.2	— 5.8	0.92	0	Idem.
17	8	zzw.	4.5	64.74	28.9	— 2 5	0.94	0	Betrokken.
	2	zw.	8.5	63.42	35.6	— 0.2	0.93	0.2	Idem.
	10	zw.	13.0	62.96	39.2	+ 7.0	0.88	0	Idem.
18	8	zw.	28.0	59.69	42.1	+ 10.4	0.94	1.6	Betr.; regen,

PRIJZEN VAN KOEPONS EN LOSB. OBLIGATIEN.

Metalliek	ƒ 29,50	Pruissische	ƒ 34,75
Nat. Met. Coup.	„ 30,05	Spaansche.	„ 2,41 1/2
Napelsche	„ 24 25	Sp. Coup. per fr.	„ —,—
Div. Eng. in £	„ 11,65	Hamb. Russen.	„ 34 25
Eng. Russen	„ 11,65	Russ. in Zilv. R.	„ 34,62 1/2
Fransche	„ 55 50	Poolsche in fl.	„ 16 87 1/2
Belgische	„ 55,87 1/2	Dollars	„ —,—

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 17 Januarij 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2 1/2 pCt.		64 1/2	64 5/8	64 5/8
dito dito	3	„	76 13/16	76 13/16	76 7/8
dito dito	4	„	98 7/16	98 3/4	
Amortisatie-Sijndikaat	3 1/2	„	93 1/2		
Handelmaatschappij	4 1/2	„	141 3/4	144	143 1/2
Oost-Indische Leening	4	„	97 15/16	98	
Aand. Rijn-Spoorweg.	4 1/2	„	101		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild*	2 1/2 pCt.		52 7/8		
SPANJE.					
Obligatien	1 1/2 pCt.		30 3/16	30 3/8	30 1/8
Obligatien	3	„	45 5/8	45 3/4	45 5/8
Binnenl. Schuld	3	„	41 1/16	41 3/16	41 3/16
Bewijzen Koepons			6 1/4		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	46 13/16	46 7/8	46 7/8
dito 1856/57	3	„	45 3/4	45 13/16	45 13/16
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	„	104 7/8	105 3/8	105 3/8
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	103		
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	91 5/16	91 3/8	
Certifikaten 1840	4	„	86 5/8		
Cert bij *Stieglitz*	4	„	86 1/2		
dito 5e Serie	5	„	98 1/4		
dito 1855 6e Serie	5	„	101 7/8	102 1/4	102 1/4
dito Adm. te Londen	4 1/2	„	97 5/8		
Certifik. van Assign.	6	„	68 1/2		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			155 1/4		
Obligatiën	4	pCt.	81 3/4	82	
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en C°.*	4	pCt.	62 1/4		
Oblig. Metaliek	5	pCt.	73 3/16	73 3/4	73 11/16
Oblig. Rente Am.	5	„	84	84 1/2	84 1/8
dito dito Nat. 1854.	5	„	74 5/8	75 1/8	75 1/16
dito dito	2 1/2	„	37 1/2	37 3/4	37 3/4
AMERIKA.					
Peru, Geldleen. 1824.	4 1/2	pCt.	87 1/2		
Ecuad. Oblig. 1855.	1	„	16 1/16	16 3/4	
Venez. Oblig 6 pCt., nu	5	„	41 3/8		
Grenada, Oblig.	3 1/4	„	19	19 1/8	
Mexiko, Obl.	3	„	18 1/4	19	
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	83		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.